

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 672/2025
05.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Ивице Јовановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К. бр.163/24 од 16.12.2024. године и Вишег суда у Врању Кж1 бр.31/25 од 18.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 05.06.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Ивице Јовановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К. бр.163/24 од 16.12.2024. године и Вишег суда у Врању Кж1 бр.31/25 од 18.03.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К.бр.137/21 од 04.08.2021. године окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три месеца и истовремено одређено да ће се ова казна по правноснажности пресуде извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, на тај начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, без примене електронског надзора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да на име паушала плати суду износ од 5.000,00 динара, и да на име трошкова поступка насталих пред ОЈТ у Врању накнади новчани износ од 14.220,00 динара на име вештачења, док је оштећени „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београда, огранак Електродистрибуција Врање, упућен на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева, јер подаци кривичног поступка не пружају поуздан основ ни за потпуно ни за делимично пресуђење у смислу члана 258. став 4. ЗКП.

У изреци пресуде је још наведено да имајући у виду признање окривљеног као и да је осуђен на казну затвора у трајању од три месеца која се има извршити тако што ће је окривљени извршавати у просторијама у којима станује без примене електронског надзора, а осуда је заснована на признању оптуженог који је испунио претпоставке из члана 88. ЗКП, јер не постоји основана сумња у истинитост признања, исто је потпуно и није противречно, нејасно и није у супротности са другим доказима, пресуда у смислу одредбе члана 429. став 1. тачка 2) ЗКП не садржи образложење.

На главном претресу одржаном дана 12.10.2021. године, Основни суд у Врању је на основу одредбе члана 443. став 2. ЗКП одлучио да поново отвори главни претрес и настави доказни поступак, након чега је дана 05.12.2023. године донета пресуда К.бр.225/22 којом је окривљени АА оглашен кривим да је извршио кривично дело извршио кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од четири месеца и истовремено одређено да ће се ова казна по правноснажности пресуде извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, на тај начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, без примене електронског надзора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да на име паушала плати суду износ од 5.000,00 динара, и да на име трошкова поступка насталих пред ОЈТ у Врању накнади новчани износ од 9.000,00 динара на име вештачења. Окривљени је на основу члана 258. став 4. ЗКП обавезан да на име имовинско-правног захтева оштећеном ОДС „Електродистрибуција Врање“, исплати износ од 27.046,68 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења па до коначне исплате, у року од петнаест дана по правноснажности пресуде, док је оштећени за вишак имовинско-правног захтева упућен на парнични поступак.

Решењем Вишег суда у Врању Кж1 бр.47/24 од 25.06.2024. године је укинута пресуда Основног суда у Врању К.бр.225/22 од 05.12.2023. године и враћена на поновно одлучивање.

Пресудом Основног суда у Врању К.бр.163/24 од 16.12.2024. године преиначена је пресуда Основног суда у Врању К. бр. 137/21 од 04.08.2021. године, у изреци, у делу описа радње извршења кривичног дела, у погледу назива оштећеног тако што се након речи „динара“ додаје „власништва оштећеног Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд-огранак Електродистрибуција Врање“, у изреци у делу одлуке о трошковима, тако што уместо означеног позива на број предмета „К. бр. 137/21“ треба да стоји „К бр. 163/24“, у изреци, у делу упућивања оштећеног на парнични поступак ради остваривања имовинско-правног захтева тако што се уместо означеног оштећеног „ЕПС дистрибуција д.о.о Београд, огранак електродистрибуција Врање“ као оштећено означава „Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд-огранак Електродистрибуција Врање“ и у изреци, тако што се брише пасус „имајући у виду признање окривљеног као и да је осуђен на казну затвора у трајању од три месеца која се има извршити тако што ће је окривљени извршавати у просторијама у којима станује без примене електронског надзора, а осуда је заснована на признању оптуженог који је испунио претпоставке из члана 88. ЗКП, јер не постоји основана сумња у истинитост признања, исто је потпуно и није противречно, нејасно и није у супротности са другим доказима, пресуда у

смислу одредбе члана 429. став 1. тачка 2) ЗКП не садржи образложење“, и додаје се образложење пресуде, док у осталом делу пресуда остаје неизмењена.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 бр.31/25 од 18.03.2025. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и потврђена пресуда Основног суда у Врању К. бр.163/24 од 16.12.2024. године.

Против правоснажних пресуда Основног суда у Врању К.бр.163/24 од 16.12.2024. године и Вишег суда у Врању Кж1 бр.31/25 од 18.03.2025. године, захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА—адвокат Ивица Јовановић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 8), 9) и 10) у вези члана 453. ЗКП, члана 439. тачка 1. и 2. ЗКП у вези члана 61. и 203. КЗ и члана 441. став 3. и 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев као основан, укине побијане пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правоснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА—адвоката Ивице Јовановића је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП бранилац окривљеног АА—адвокат Ивица Јовановић у захтеву за заштиту законитости истиче да првостепеном пресудом није потпуно решен предмет оптужбе, из разлога што је против окривљеног вођен поступак због продуженог кривичног дела крађа из члана 203. став 1. у вези члана 61. КЗ, али га је првостепени суд осудио за извршење кривичног дела крађа из члана 203. став 1. КЗ, што значи да првостепени суд није донео одлуку у погледу тога да ли је окривљени извршио продужено кривично дело. Бранилац још истиче да у изреци првостепене пресуде нису наведене радње које је окривљени наводно предузео а које представљају продужено кривично дело у смислу одредби Кривичног законика.

Изнете наводе, Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је оптужним предлогом Основног јавног тужилаштва у Врању Кт. бр. 183/21 од 09.06.2021. године окривљеном АА стављено на терет да је у периоду од 06.01.2020. године до 06.07.2020. године, у селу ..., град Врање, у стању урачунљивости, у намери да присвајањем туђе покретне ствари прибави себи противправну имовинску корист, одузео електричну енергију у вредности од 27.046,68 динара, на тај начин што је у стамбеном објекту власника ББ, чији је нерегистровани корисник, без одобрења за прикључење прописано одредбом члана 198. став 1. тачка 1) Закона о енергетици, извршио прикључење објекта након извршене обуставе електричне енергије и исту користио без мерног уређаја, након што му је исто демонтирано ЕД ..., директно на дистрибутивну мрежу самоносећим

кабловским снопом, што је утврђено контролом прикључка и мерног места од стране овлашћених службених лица оштећеног привредног друштва дана 06.07.2020. године, при чему је био свестан забрањености свог дела и хтео његово извршење, чиме је извршио продужено кривично дело крађа из члана 203. став 1. у вези члана 61. КЗ.

Изреком пресуде Основног суда у Врању К.бр.137/21 од 04.08.2021. године, која је преиначена пресудом Основног суда у Врању К.бр.163/24 од 16.12.2024. године окривљени АА је оглашен кривим да је у периоду од 06.01.2020. године до 06.07.2020. године, у селу ..., град Врање, у стању урачунљивости, у намери да присвајањем туђе покретне ствари прибави себи противправну имовинску корист, одузео електричну енергију у вредности од 27.046,68 динара, власништва оштећеног Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд-огранак Електродистрибуција Врање, на тај начин што је у стамбеном објекту власника ББ, чији је нерегистровани корисник, без одобрења за прикључење прописано одредбом члана 198. став 1. тачка 1) Закона о енергетици, извршио прикључење објекта након извршене обуставе електричне енергије и исту користио без мерног уређаја, након што му је исто демонтирано ЕД ..., директно на дистрибутивну мрежу самоносећим кабловским снопом, што је утврђено контролом прикључка и мерног места од стране овлашћених службених лица оштећеног привредног друштва дана 06.07.2020. године, при чему је био свестан забрањености свог дела и хтео његово извршење, чиме је извршио кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ.

У конкретном случају, у изреци побијане пресуде су описане идентичне радње које су окривљеном стављене на терет и оптужним предлогом, са једином разликом што су у изреци пресуде додате речи „...власништва оштећеног Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд-огранак Електродистрибуција Врање“, којима је прецизирано коме припада одузета електрична енергија, и што су наведене радње правно квалификоване као кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ а не као продужено кривично дело крађа из члана 203. став 1. у вези члана 61. КЗ. Поступајући на тај начин, првостепени суд није учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, како се то неосновано наводи у захтеву за заштиту законитости, из разлога што на основу одредбе члана 420. став 2. ЗКП суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела, а побијаном пресудом су обухваћене све радње које су наведене у оптужном предлогу.

Имајући наведено у виду, побијаном пресудом првостепеног суда је у потпуности решен предмет оптужбе, па је Врховни суд наводе браниоца окривљеног да је повређена одредба члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, оценио неоснованим.

У осталом делу захтева бранилац окривљеног указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, са образложењем да су повређене одредбе члана 441. став 4. ЗКП из разлога што је првостепени суд преиначио пресуду Основног суда у Врању К. бр.137/21 од 04.08.2021. године и окривљеног осудио на плаћање трошкова поступка у износу од 14.220,00 динара на име вештачења, иако је првостепени суд претходно донео пресуду К. бр. 225/22 од 05.12.2023. године на коју је жалбу изјавио само бранилац окривљеног и по којој жалби је другостепени суд односно Виши суд у Врању донео решење Кж1 47/24 од 25.06.2024. године, којим је усвојио жалбу браниоца и укинуо првостепену пресуду и предмет вратио првостепеном суду на поновно одлучивање. По оцени браниоца, с обзиром да је окривљени пресудом К. бр.

225/22 од 05.12.2023. године осуђен на плаћање трошкова на име вештачења у износу од 9.000,00 динара, а да је побијаном пресудом обавезан на плаћање трошкова у износу од 14.220,00 динара, на тај начин је повређена одредба члана 441. став 4. ЗКП односно одредба члана 453. ЗКП која забрањује преиначење на штету окривљеног.

Бранилац истиче и повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП јер је пресудом К. бр. 225/22 од 05.12.2023. године која је укинута, суд обавезао окривљеног да на име имовинско-правног захтева плати износ од 27.046,68 динара, док је у побијаној пресуди упутио оштећеног на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева, па је на овај начин окривљени доведен у процесно неповољнији положај у односу на онај који је имао након доношења пресуде К. бр. 225/22.

Врховни суд је овакве наводе браниоца окривљеног оценио неоснованим из разлога што је одредбом члана 453. ЗКП прописано да ако је изјављена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције, из чега произилази да се наведена одредба не односи на трошкове кривичног поступка и имовинско-правни захтев, те се у конкретном случају не може применити институт *reformatio in peius*.

У осталом делу захтева бранилац окривљеног је указао и на повреду закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, јер у радњама окривљеног нису садржана обележја кривичног дела крађа из члана 203. став 1. КЗ, из разлога што чак и да је доказано да је окривљени прикључио свој објект након извршене обуставе, може се радити једино о кривичном делу самовлашће из члана 330. КЗ или кривичног дела скидање и повреда службеног печата и знака из члана 327. КЗ.

Одредбом члана 203. став 1. КЗ је прописано да ко туђу покретну ствар одузме другом у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист, казниће се новчаном казном или казном затвора до три године.

У конкретном случају, у изреци побијане пресуде је наведено да је окривљени на описани начин, у стању урачунљивости, у намери да присвајањем туђе покретне ствари прибави себи противправну имовинску корист, одузео електричну енергију у вредности од 27.046,68 динара поступајући супротно одредби члана 198. став 1. тачка 1) Закона о енергетици, при чему је био свестан забрањености свог дела и хтео његово извршење, па су по оцени Врховног суда, у изреци пресуде наведени сви објективни и субјективни елементи кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика, за које окривљени АА правоснажно оглашен кривим.

Стога су наводи изложени у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се истиче да опис радње извршења предметног кривичног дела не садржи све елементе предметног кривичног дела већ да се у радњама окривљеног евентуално стичу елементи кривичног дела скидање и повреда службеног печата и знака из члана 327. КЗ и самовлашће из члана 330. КЗ, односно да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

Иако је бранилац у захтеву за заштиту законитости формално означио повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, која представља законом дозвољени разлог за

подношење захтева за заштиту законитости, у образложењу захтева бранилац не конкретизује у чему се наведена повреда закона састоји, односно не наводи на који начин је пресудом прекорачена оптужба. Одредба члана 484. ЗКП налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само формално опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји. С тога је Врховни суд нашао да захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Ивице Јовановића у овом делу нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, па се у разматрање и оцену ове повреде није упуштао.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Немања Симићевић, с.р.**

**Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић